

Lekce 29: V lékárně

1. Co kupujeme v lékárně
2. Volný prodej léků
3. Léky na předpis
4. Příbalový leták
5. Důležité výrazy a fráze
6. Test

1. Co kupujeme v lékárně

29_01_1 - 6 V jaké formě existují léky? Poslouchejte a opakujte.

– drops		cream	suppository	syrup	injection
1. kapky 29_01_1	2. prášky, tablety 29_01_2	3. mast, krém 29_01_3	4. čípek 29_01_3	5. sirup 29_01_4	6. injekce 29_01_5

Co je to? Doplňte.

mast, krém kapky čípek prášky, tablety injekce sirup

drops		cream	suppository	syrup	injection
kapky	prášky, tablety	mast, krém	čípek	syrup	injekce

VŠIMNĚTE SI: Výraz lék v češtině používáme pouze pro léčivé přípravky. Chemické látky, které jsou často zneužívány pro své účinky, nazýváme drogy. Některé látky mohou být současně užívány jako léky i zneužívány jako drogy.

Jaká slovní spojení můžete slyšet v lékárně? Výrazy v závorce doplňte ve správné formě (v akuzativu sg.).

Mám **alergii** (alergie). Potřebuju nějaké tablety na alergii.
 Mám **vyrážku** (vyrážka). Potřebuju nějakou mast na vyrážku.
 Mám **průjem** (průjem). Potřebuju nějaké tablety na průjem.
 Mám **migrénu** (migréna). Potřebuju nějaké tablety na migrénu.
 Mám **kašel** (kašel). Potřebuju nějaký sirup na kašel.
 Mám **rýmu** (rýma). Potřebuju nějaké kapky na rýmu.
 Mám **horečku** (horečka). Potřebuju nějaké prášky na horečku.

Co obvykle máme doma v lékárně? Doplňte slova k obrázkům.

náplast obvaz dezinfekce sprej na popáleniny vitamíny antikoncepce

bandage		desinfection (similar picture as on page 92 in Český den)	burns spray	contraception (similar picture as on page 92 in Český den, see https://www.google.cz/#q=%C4%8Desk%C3%BD+den+u%C4%8Debnice)	
obvaz	náplast	dezinfekce	sprej na popáleniny	antikoncepce	vitamíny

Co potřebujete, když...? Doplňte.

kapky do očí sprej na popáleniny kapky do nosu obvaz antikoncepci
náplast sirup na kašel prášky na spaní

Když mám kašel, potřebuju **sirup proti kašli**.
Když vařím a spálím se, potřebuju **sprej na popáleniny**.
Když nemůžu spát, potřebuju **prášky na spaní**.
Když mám rýmu, potřebuju **kapky do nosu**.
Když nechci mít dítě a mám sex, potřebuju **antikoncepci**.
Když mě bolí oči, potřebuju **kapky do očí**.
Když se říznu do prstu, potřebuju **náplast**.
Když mám zlomenou nohu, potřebuju **obvaz**.

T_29_02 Jana a David Komárkovi jedou za týden s celou rodinou k moři do Chorvatska a chtějí si s sebou vzít lékárníčku. O čem mluví? Poslouchejte a vyberte, co/není pravda.

Jana kontrolovala lékárníčku. **ANO/NE**
Jana půjde do lékárny. **ANO/NE**
Jana chce drahé náplasti a tři obvazy. **ANO/NE**
David má asi rýmu. **ANO/NE**
Dědu bolí záda. **ANO/NE**
David nemusí kupovat léky na bolest. **ANO/NE**

29_02 Poslouchejte dialog ještě jednou. Vyberte, co slyšíte.

Chybí nám

drahé léky.	důležité léky.	všechny léky.
-------------	-----------------------	---------------

Potřebujeme

prášky na spaní pro babičku a čípky na horečku pro děti.	kapky na spaní pro babičku a prášky na horečku pro děti.	čípky na spaní pro babičku a prášky na horečku pro děti.
---	--	--

Dobře a mám vzít i nějaké léky

proti horečce pro dědu?	proti migréně pro dědu?	na bolest pro dědu?
-------------------------	-------------------------	----------------------------

Seřad'te dialog.

2.	Opravdu? A co nemáme?
6.	Dobře a mám vzít i nějaké léky proti bolesti pro dědu? Často ho bolí záda.
1.	Včera večer jsem kontrolovala naši lékárníčku a chybí nám v ní nějaké důležité léky.
4.	Aha. Já se dneska můžu zastavit v lékárně po cestě z práce. Počkej napíšu si seznam... Co mám teda koupit?

7.	To není potřeba, ještě máme jedno balení. Ale vezmi taky nějaký sprej na popáleniny! Na ten nesmíme zapomenout.
3.	Nemáme žádné náplasti, chybí nám obvaz a taky potřebujeme (potřebovat) prášky na spaní pro babičku a čípky proti horečce pro děti
5.	Nějaké levné náplasti a dva obvazy, pak taky tablety pro babičku a čípky pro děti. Hm, to je snad všechno... A možná ještě kapky do nosu. Myslím, že mám trochu rýmu.

29_02 Poslouchejte. Doplňte, co slyšíte.

They will need Czech letters here.

Jana: Včera večer jsem kontrolovala naši lékárníčku a chybí nám v ní nějaké důležité léky.

David: Opravdu? A co nemáme?

Jana: Nemáme žádné náplasti, chybí nám obvaz a taky potřebujeme prášky na spaní pro babičku a čípky na horečku pro děti.

David: Aha. Já se dneska můžu zastavit v lékárně, až půjdu z práce. Počkej, napíšu si seznam... Co mám teda koupit?

Jana: Nějaké levné náplasti a dva obvazy, pak taky tablety pro babičku a čípky pro děti. Hm, to je snad všechno... A možná ještě kapky do nosu. Myslím, že mám trochu rýmu.

David: Dobře, a mám vzít i nějaké léky na bolest pro dědu? Často ho bolí záda.

Jana: To není potřeba, ještě máme jedno balení. Ale určitě vezmi taky nějaký sprej na popáleniny! Na ten nesmíme zapomenout.

2. Volný prodej léků

Jaké nápisy můžeme vidět v lékárně? Vyberte je.

These should be written in various styles of capital letters to imitate inscriptions in a pharmacy or elsewhere.

PŘÍJEZDY LÉKY NA PŘEDPIS/NA RECEPT ODJEZDY DISKRÉTNÍ ZÓNA
 VYŠETŘOVNA ODLETY OPERAČNÍ SÁL VOLNÝ PRODEJ
 ÚSCHOVNA ZAVAZADEL PŘÍSTUPUJTE JEDNOTLIVĚ PŘÍLETY

VŠIMNĚTE SI: V lékárně (ale také např. v bance nebo na poště) je třeba respektovat, že k pultu nebo k přepážce lidé přistupují jednotlivě. Prostor (cca 1 metr) před pultem nebo přepážkou je proto označen pásky na zemi, na kterých je napsáno Diskrétní zóna nebo Přistupujte jednotlivě. Pamatujte si také, že v lékárně je obvykle zákaz telefonování.

29_03 David Komárek je v lékárně. Poslouchejte. Pro koho co kupuje? Kolik to stojí?

pro děti pro dědu pro manželku pro babičku na horečku na spaní
 na rýmu 45 korun 34 korun 65 korun 72 korun

Co kupuje David?	Pro koho to David kupuje?	Na co je ten lék?	Kolik to stojí?
čípky	pro děti	na horečku	72 korun
nosní kapky	pro manželku	na rýmu	65 korun
bylinkový čaj	pro babičku	na spaní	34 korun
vitamíny	pro dědu	–	45 korun

Vyberte, co je správně.

užívat antikoncepci, injekci, sirup, krém, kapky, náplast, vitamíny,

brát (si)/vzít (si) antikoncepci, injekci, sirup, kapky, vitamíny

píchat/píchnout mast, antikoncepci, injekci, sirup, krém, kapky, náplast

lepit/nalepit mast, antikoncepci, injekci, krém, kapky, vitamíny, náplast

mazat/namazat mast, injekci, sirup, krém, kapky, vitamíny, náplast

kapat/nakapat mast, injekci, kapky, vitamíny, antikoncepci, náplast

GRAMATIKA: Všimněte si vidových párů: brát/vzít, píchat/píchnout, lepit/nalepit atd. Více o imperfektivních a perfektivních slovesech [zde](#). GG 20. 9

Doplňte slova k definicím.

kapky dezinfekce antikoncepci náplast mast analgetika antibiotika
antidepresiva obvaz

Mast je krém, který léčí bolest kloubů nebo zad.

Kapky vypadají jako voda a léčí nemocné oko, nos nebo uši.

Antibiotika jsou hodně silné léky a zabíjejí bakterie.

Analgetika na bolest užíváme, když nemůžeme spát a pracovat, protože nás něco moc bolí.

Antidepresiva užíváme, když nemůžeme spát a pracovat, protože máme depresi a jsme moc smutní.

Dezinfekce je první pomoc, když jsme zranění a rána musí být čistá.

Obvaz je bílá látka, která je na ráně.

Antikoncepci užíváme, když nechceme mít děti.

Náplast používáme na malé rány.

Poslouchejte dialog ještě jednou. Vyberte, co slyšíte.

Dobře, takže náplasti jsou pro/na/za 20 a obvaz pro/na/za 45.

A ještě nějaké prášky pro/na/za spaní pro/na/za babičku!

Ještě potřebuju vitamíny pro/na/za dědu.

GRAMATIKA: Prepozice pro, za a na se v následujících významech pojí s akuzativem. Prepozici pro používáme obvykle ve spojitosti s lidmi nebo se skupinami lidí (školy, firmy), například: lék pro babičku. Prepozici za používáme obvykle s penězi, například: náplast za 20 korun. Prepozici na používáme obvykle pro vyjádření destinace nebo účelu, např. jedeme na dovolenou, sprej na popáleniny.

29_03 Doplňte do dialogu prepozice pro, na, za. Pak kontrolujte poslechem.

Magistra: Dobrý den, co potřebujete?

David: Dobrý den. Chtěl bych nějaké levné náplasti a obvaz. Kolik stojí třeba tyhle?

Magistra: Ty nejsou drahé, ale tady máme levnější. Tyhle stojí 30 korun, tyhle 25 a ty nejlevnější jsou za 20 korun.

David: Aha, tak já si vezmu ty nejlevnější a dva tyhle obvazy. A chtěl bych taky nějaké čípky pro děti do tří let na horečku a nějaké nosní kapky na rýmu pro dospělé, je to pro manželku. A ještě nějaké prášky na spaní pro babičku! Je už stará a špatně spí.

Magistra: Dobře, čípky stojí 72 korun, nosní kapky jsou za 65. Léky na spaní nejsou volně prodejné, ale můžu vám nabídnout tenhle bylinkový čaj.

David: Hm, a kolik stojí?

Magistra: Máme jeden kvalitnější za 70 korun a jeden za 34 korun.

David: 70 korun? To je drahé. Já si vezmu ten levnější. Ještě potřebuju vitamíny pro dědu. A taky sprej na popáleniny, na ten bych málem zapomněl!

Magistra: Aha, tak vitamíny jsou za 45 korun a chcete tenhle sprej za 47 korun nebo tenhle za 92?

David: A je ten dražší sprej lepší?

Magistra: Oba jsou dobré. Vyrábí je jiná firma, ale složení je stejné.

David: Tak já si vezmu taky ten levnější. Znáte to, chceme jet na dovolenou, a tak musíme šetřit.

Doplňte prepozice pro, na, za.

Dneska chci koupit dárek **pro** kamarádku.

Na večeri jsme měli guláš **za** 85 korun a pivo **za** 15 korun.

Chci koupit nějaké květiny **pro** přítelkyni.

Za týden pojedou **na** dovolenou.

Koupíme nějaké víno a chipsy **na** párty.

Mám **pro** tebe překvapení! Koupila jsem lístky **na** koncert tvé oblíbené skupiny.

Koupil jsem lístky **na** hokej **za** 250 korun.

Pospěš si, **za** deset minut začíná ten film.

Potřebuju nový kartáček **na** zuby.

Koupili jsme nové auto **za** 350 000 korun.

Vyberte, co je správně.

šampon ... vlasy.

pro	na	za
-----	----	----

dárek ... bratra

pro	na	za
-----	----	----

sirup ... kašel

pro	na	za
-----	----	----

parfém ... 1800 korun

pro	na	za
-----	----	----

auto ... syna

pro	na	za
-----	----	----

chleba ... snídani

pro	na	za
-----	----	----

Čtete dialog Davida a magistry v lékárně ještě jednou. Doplňte.

dobré složení na dovolenou levnější prášky nejlevnější kapky
potřebujete na spaní čaj stojí na popáleniny čípky
šetřit

Magistra: Dobrý den, co **potřebujete**?

David: Dobrý den. Chtěl bych nějaké levné náplasti a obvaz. Kolik stojí třeba tyhle?

Magistra: Ty nejsou drahé, ale tady máme **levnější**. Tyhle stojí 30 korun, tyhle 25 a ty nejlevnější jsou za 20 korun.

David: Aha, tak já si vezmu ty **nejlevnější**. A chtěl bych taky nějaké **čípky** pro děti proti horečce a nějaké nosní **kapky** pro manželku. A ještě nějaké **prášky** na spaní pro babičku! Je už stará a špatně spí.

Magistra: Dobře, čípky stojí 72 korun, nosní kapky jsou za 65. Léky **na spaní** nejsou volně prodejné, ale můžete si koupit třeba bylinkový **čaj**.

David: Hm, a kolik **stojí**?

Magistra: Máme jeden kvalitnější za 70 korun a jeden levnější za 34 korun.

David: 70 korun? To je drahé. Já si ho vezmu ten levnější. Ještě potřebuju vitamíny pro dědu. A taky sprej **na popáleniny**, na ten bych málem zapomněl!

Magistra: Aha, tak vitamíny jsou za 45 korun a chcete tenhle sprej za 47 korun nebo tenhle za 92?

David: A je ten dražší sprej lepší?

Magistra: Oba jsou **dobré**. Vyrábí je jiná firma, ale **složení** je stejné.

David: Tak já si vezmu taky ten levnější. Znáte to, chceme jet **na dovolenou** a tak musíme **šetřit**.

oplňte místo symbolů slova lepší ☺ a horší ☹.

Například: Myslím, že ten kašel je ☹ **horší**, musíš jít k doktorovi.

Jak ti je? Je ta rýma už ☺ **lepší**?

Paní Hovorková měla dneska 😊 **lepší** výsledky vyšetření než minulý měsíc.

Nevím, co je 😊 **lepší** – jít domů, nebo zůstat v nemocnici?

Mám nové léky, ale zdá se mi, že to je ještě 😞 **horší**.

Kdo je 😊 **lepší** v tenise? Tvoje sestra nebo tvůj bratr?

Ty léky jsou špatné. Je mi špatně a ta vyrážka je ještě 😞 **horší** než byla.

Tenhle bylinkový čaj je 😞 **horší** než ten, který jsme měli včera. Je moc hořký.

3. Léky na předpis

29_05 Linda Bojarová má astma a teď dostala bronchitidu. Doktorka jí předepsala léky. Linda je v lékárně. Co kupuje? Poslouchejte a vyberte, co je správně.

Linda kupuje:

- a) antibiotika
- b) antidepresiva
- c) antikoncepci

Antibiotika likvidují:

- a) užitečné viry
- b) užitečné mikroby
- c) užitečné bakterie

Linda musí antibiotika brát:

- a) po jídle
- b) před jídlem
- c) u jídla

Linda má brát lék Seretide:

- a) jednou za dva dny
- b) jednou za den
- c) dvakrát za den

Antrovent je:

- a) sprej
- b) tablety
- c) injekce

Doplatek je:

- a) 250 korun
- b) 252 korun
- c) 259 korun

Co říká magistra a co říká Linda? Doplňte do tabulky.

Máte antibiotika, ty budete brát jednou za dvanáct hodin.

Antibiotika likvidují užitečné bakterie ve střevě a člověk může mít průjem. Na to pomáhají laktobacily.

No, nevím, ty jsem nikdy nekupovala... Na co to je?

No dobře, tak si je koupím.

Vežmu si dvě balení.

A tady je ještě další sprej, Atrovent. Ten můžete použít při problémech třikrát za den.

Minule jsem měla po antibiotikách problémy, tak doufám, že mi pomůžou.

Paní doktorka vám předepsala taky Seretide, víte, jak se používá?

Ano, celkem je to 252 korun

Dobře, děkuju. A je na to nějaký doplatek?

Linda	Magistra
No, nevím, ty jsem nikdy nekupovala... Na co to je?	Máte antibiotika, ty budete brát jednou za dvanáct hodin.

No dobře, tak si je koupím. Vezmu si dvě balení. Minule jsem měla po antibiotikách problémy, tak doufám, že mi pomůžou. Dobře, děkuju. A je na to nějaký doplatek?	Antibiotika likvidují užitečné bakterie ve střevě a člověk může mít průjem. Na to pomáhají laktobacily. A tady je ještě další sprej, Atrovent. Ten můžete použít při problémech třikrát za den. Paní doktorka vám předepsala taky Seretide, víte, jak se používá? Ano, celkem je to 252 korun.
---	---

GRAMATIKA: Všimněte si slovesných párů: brát/vzít, kupovat/koupit, pomáhat/pomocť, používat/použít. Více o imperfektivních a perfektivních slovesech [zde](#). GG 20. 9

AUDIO 29_06_1-6 Poslouchajte. Vyberte vhodné imperfektivní nebo perfektivní sloveso. Pak kontrolujte poslechem.

Máte antibiotika, ty budete vzít/brát jednou za dvanáct hodin. [29_05_1](#)

Paní Nováková, vzala/brala jste si už lék? [29_05_2](#)

Paní doktorka vám předepsala taky Seretide. Víte, jak se používá/použije? [29_05_3](#)

Když jsem kupoval/koupil léky v lékárně, viděl jsem tam kamaráda. [29_05_4](#)

Bolí vás něco? Můžu vám pomáhat/pomocť? [29_05_5](#)

4. Příbalový leták

Co můžete číst na příbalovém letáku nebo návodu k použití, který každé balení léku obsahuje? Doplňte slova k obrázkům.

těhotná žena kojící žena vnitřní užití vnější užití nevolnost ospalost

sleepiness – a sleepy person	nausea a vomiting person	external use - a person using some cream	internal use - a person taking pill	a breastfeeding woman	a pregnant woman
ospalost	nevolnost	vnější užití	vnitřní užití	kojící žena	těhotná žena

Čtete příbalový leták k léku PARAMATOL. Co je/není pravda?

[This should look like a leaflet.](#)

PARAMATOL© 15 tablet.
K vnitřnímu užití. Tlumí horečku. Tento lék je dostupný bez lékařského předpisu. Přečtete si pozorně příbalovou informaci dříve, než budete tento lék užívat. Dávkování: Děti starším než 6 let, mladiství a dospělí mohou brát 3 tablety denně, maximálně 4 tablety denně. Tento lék není určen pro děti do 6 let. Těhotné a kojící ženy mohou užívat PARAMATOL© jen po poradě s lékařem. Nežádoucí účinky: bolesti hlavy, ospalost, nevolnost. Přípravek neovlivňuje schopnost řídit motorová vozidla. Váš lékař by měl být informován o všech lécích, které užíváte současně s PARAMATOL©. Použitelné do: 12/2015 Uchovávejte mimo dosah dětí!

Lék Paramatol můžu polykat.

ANO/NE

Tento lék můžu koupit, pokud mám recept od doktora.

ANO/NE

Dospělí mohou brát až 5 tablet denně.

ANO/NE

Děti do 2 let mohou brát 1 tabletu denně.

ANO/NE

Těhotné ženy můžou brát Paramatol, pokud jim to řekne doktor.

ANO/NE

Když beru Paramatol, můžu být ospalý.
Když beru Paramatol, nesmím řídit auto.

ANO/NE
ANO/NE

VŠIMNĚTE SI: Příbalové letáky poskytují důležité informace o lécích.

Co to znamená? Doplňte výrazy k vysvětlení.

lék k vnitřnímu užití neovlivňuje schopnost řídit motorová vozidla těhotná žena
lék k vnějšímu užití lék, který tlumí horečku uchovávejte mimo dosah dětí přečtěte si pozorně
příbalovou informaci

Žena, která čeká dítě – **těhotná žena**

Mast, gel nebo krém, který si dávám na kůži. - **lék k vnějšímu užití**

Lék, který jíme. – **lék k vnitřnímu užití**

Když berete tento lék, tak můžete bez problémů řídit auta nebo motorku. - **neovlivňuje schopnost řídit motorová vozidla**

Lék, který užíváme, když nechceme mít horečku. - **lék, který tlumí horečku**

Tento lék nedávejte dětem! – **uchovávejte mimo dosah dětí**

Musíte si přečíst příbalový leták. - **přečtěte si pozorně příbalovou informaci**

5. Důležité výrazy a fráze

kojící žena
lék k vnějšímu užití
lék k vnitřnímu užití
lék na recept
léky na předpis
nevolnost
těhotná žena
tlumí horečku/bolest
volný prodej léků

Bolí vás něco?
Diskrétní zóna.
Chtěl bych nějaké náplasti, obvazy...
Je na to nějaký doplatek?
Můžete je brát jednou za den, vždycky po jídle.
Můžu se zastavit v lékárně, v obchodě...
Můžu vám pomoci?
Přístupujte jednotlivě.
Tady mám recepty.
Tyto léky nejsou volně prodejné, ale můžu vám nabídnout nějakou alternativu.

6. Test

Co to je? Doplňte.

antikoncepce obvaz náplast dezinfekce prášky, tablety vitamíny
mast, krém kapky čípek sirup injekce sprej na popáleniny

		suppository	cream	desinfection see as in Cesky den	Burns spray
prášky, tablety	vitamíny	čípek	mast,krém	dezinfekce	sprej na popáleniny

drops	syrup		bandage	contraception pills see as in Cesky den	
kapky	sirup	náplast	obvaz	antikoncepce	injekce

Doplňte ve správné formě (v akuzativu sg.)

They will need Czech letters here.

Potřebuju nějaké prášky na **alergii** (alergie).Potřebuju nějaké **kapky na rýmu** (rýma).Potřebuju nějakou **mast na vyrážku** (vyrážka).Potřebuju nějaký **čípek na horečku** (horečka).Potřebuju nějaký **sirup na kašel** (kašel).**Jaká prepozice je správná? Vyberte.**Kupuju kávu **pro/na/za** kamarádku **pro/na/za** 120 korun.Mám novou raketu **pro/na/za** tenis **pro/na/za** 2000 korun.Pro **na/za** oběd dneska máme svíčkovou a knedlíky.Máte nějaké prášky **pro/na/za** bolest?Pro **na/za** babičku koupím k vánocům svetr.Mám **pro/na/za** přítelkyni lístky **pro/na/za** koncert **pro/na/za** 200 korun.**Doplňte perfektivní tvar sloves.**

They will need Czech letters here.

brát (*beru)	vzít
pomáhat	pomocť
kupovat	koupit
jíst	sníst
psát	napsat
dělat	udělat
uklízet	uklidit
číst	přečíst
opravovat	opravit
platit	zaplatit

Co můžete číst na příbalovém letáku? Doplněte slova k obrázkům.

sleepiness – a sleepy person	nauzea a vomiting person	external use - a person using some cream	internal use - a person taking pill	a breastfeeding woman	a pregnant woman
ospalost	nevolnost	vnější užití	vnitřní užití	kojící žena	těhotná žena